

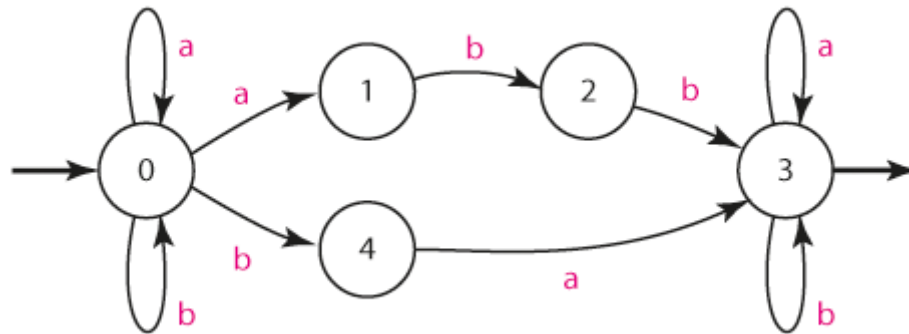
Využití NKA při návrhu syntaktického analyzátoru

Příklad 23

Navrhňte NKA, který akceptuje všechny řetězce obsahující -abb- nebo -ba-

Tento automat bychom jistě dokázali navrhnout jako deterministický. Příklad má na jednodu-ché úloze ukázat, že návrh NKA může být jednodušší; absence „nápadu a intuice“ přitom bude kom-penzována mechanickou činností při vytváření deterministického ekvivalentu.

Příklad 23

	a	b
→ 0	{0,1}	{0,4}
1	-	{2}
2	-	{3}
← 3	{3}	{3}
4	{3}	-

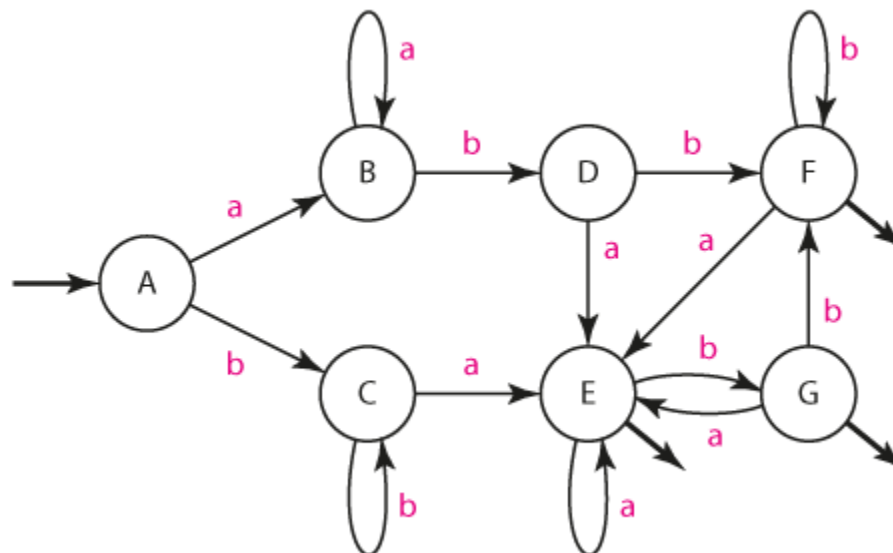
Příklad 23

	a	b
→ 0	{0,1}	{0,4}
1	-	{2}
2	-	{3}
← 3	{3}	{3}
4	{3}	-

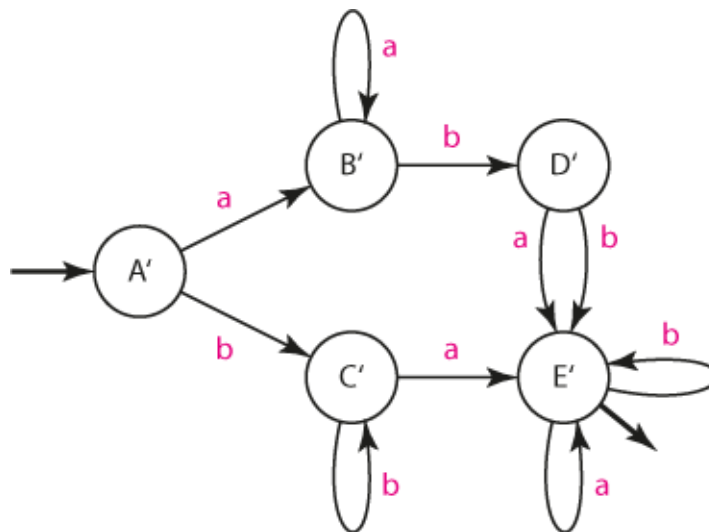
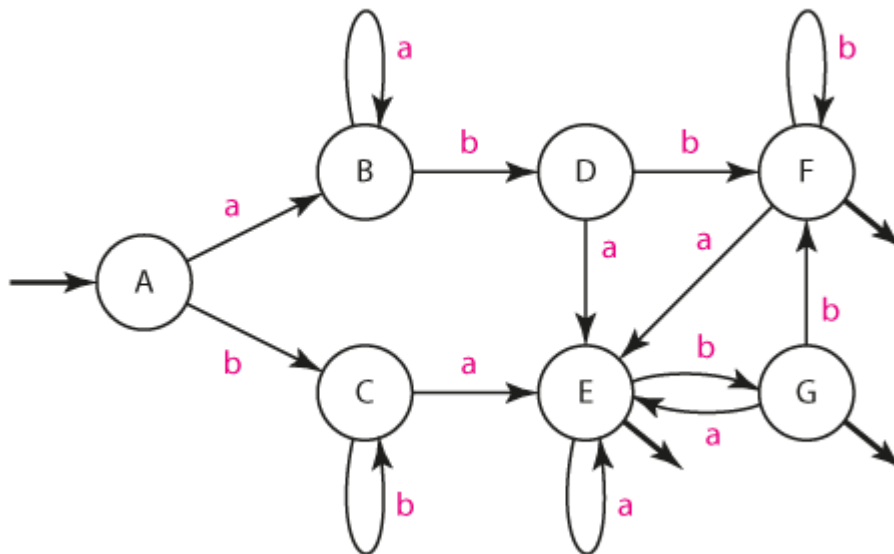
	a	b
→ 0	{0,1}	{0,4}
{0,1}	{0,1}	{0,2,4}
{0,4}	{0,1,3}	{0,4}
{0,2,4}	{0,1,3}	{0,3,4}
← {0,1,3}	{0,1,3}	{0,2,3,4}
← {0,3,4}	{0,1,3}	{0,3,4}
← {0,2,3,4}	{0,1,3}	{0,3,4}

Příklad 23

		a		b	
A	$\rightarrow 0$	B	$\{0,1\}$	C	$\{0,4\}$
B	$\{0,1\}$	B	$\{0,1\}$	D	$\{0,2,4\}$
C	$\{0,4\}$	E	$\{0,1,3\}$	C	$\{0,4\}$
D	$\{0,2,4\}$	E	$\{0,1,3\}$	F	$\{0,3,4\}$
E	$\leftarrow \{0,1,3\}$	E	$\{0,1,3\}$	G	$\{0,2,3,4\}$
F	$\leftarrow \{0,3,4\}$	E	$\{0,1,3\}$	F	$\{0,3,4\}$
G	$\leftarrow \{0,2,3,4\}$	E	$\{0,1,3\}$	F	$\{0,3,4\}$

Příklad 23

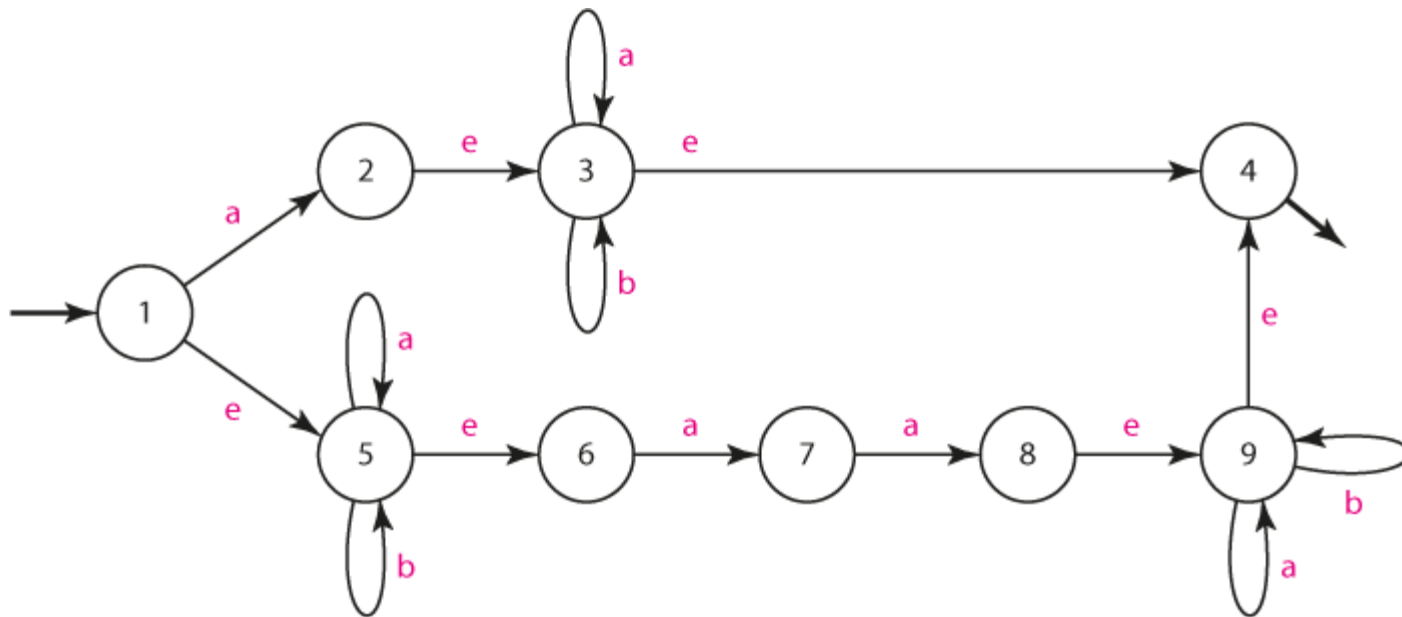
Příklad 24

Navrhněte NKA, který akceptuje řetězce popsané regulárním výrazem $a(a+b)^* + (a+b)^*aa(a+b)^*$.

Postupným rozkladem regulárního výrazu dojdeme k NKA.

Příklad 24

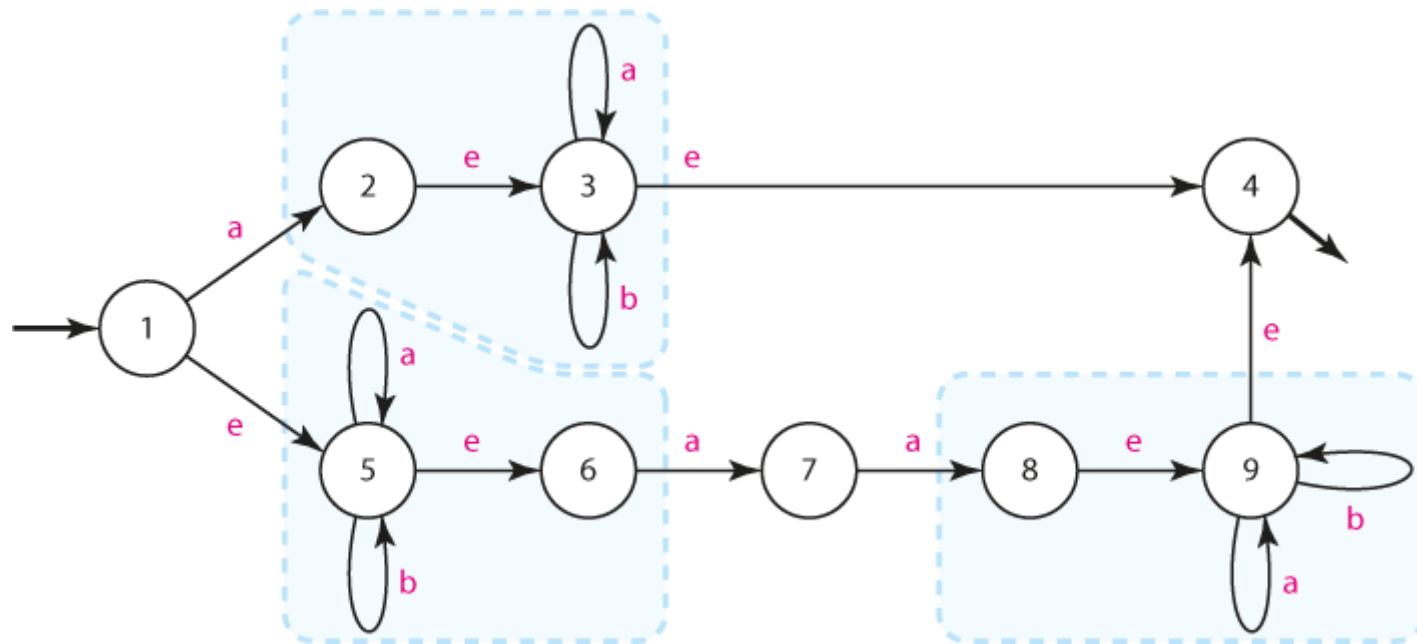
$$a(a+b)^* + (a+b)^*aa(a+b)^*$$

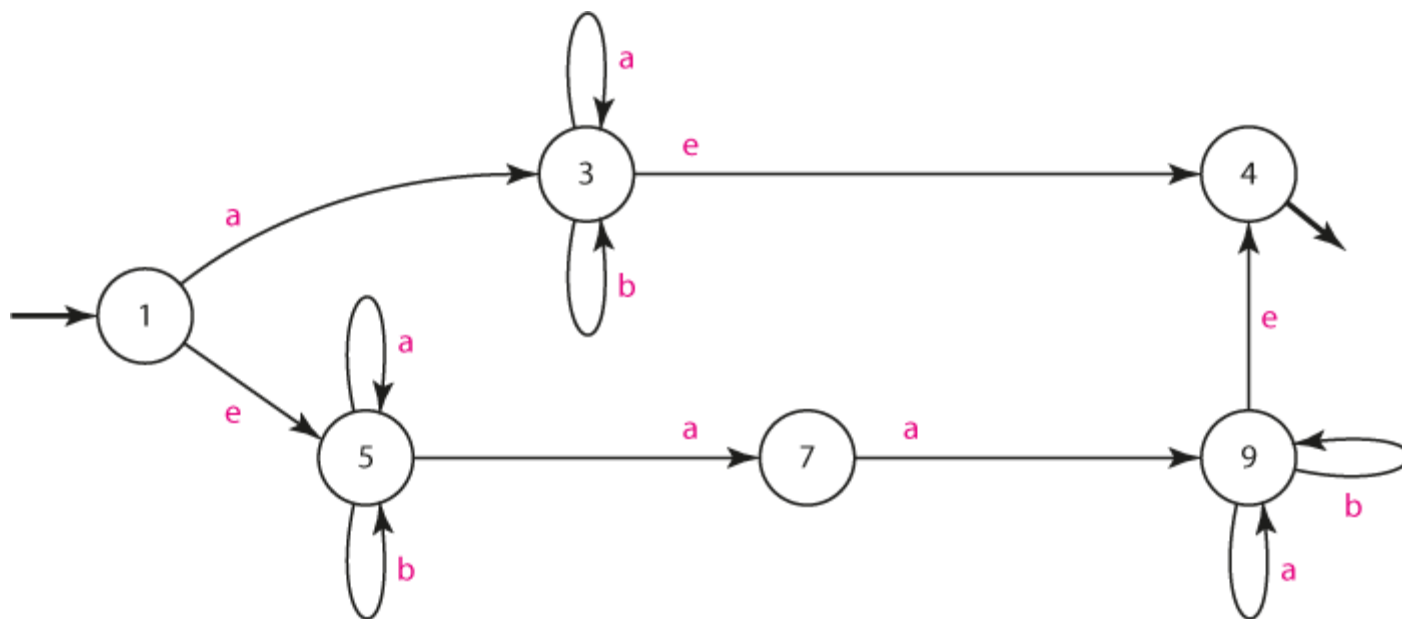
Příklad 24

V přechodovém grafu lze některé e-hrany vynechat a stavy sloučit.

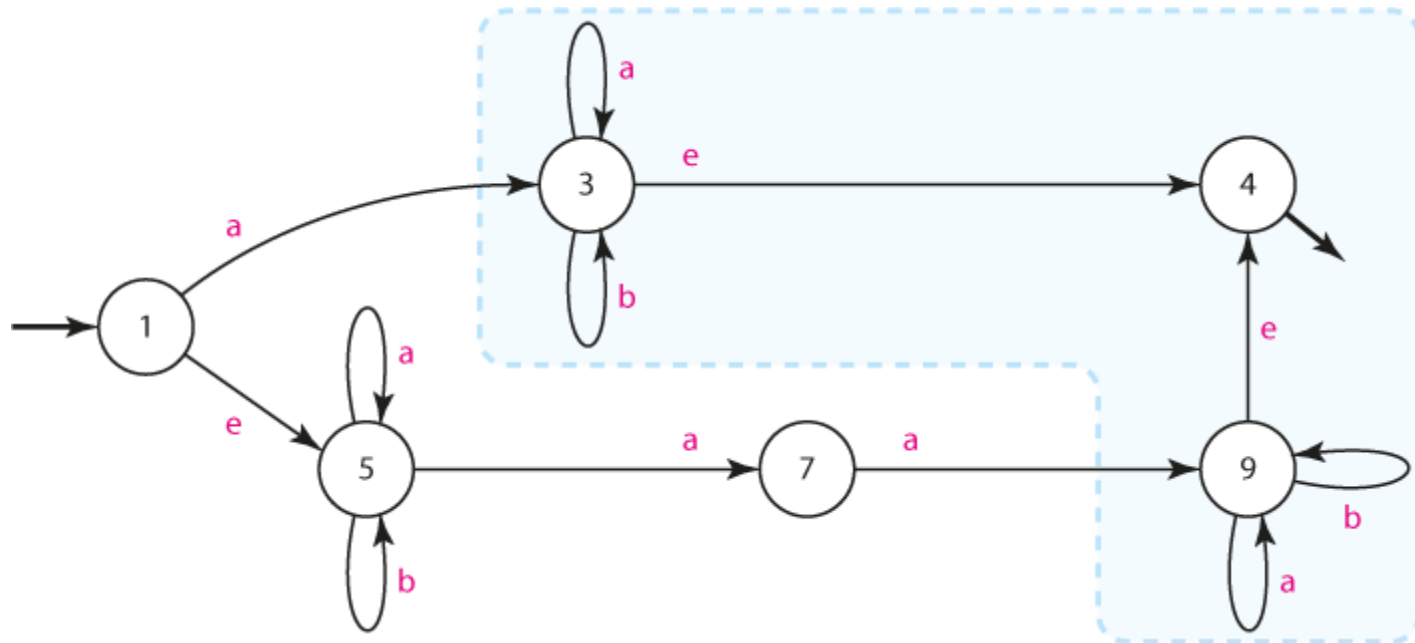
Příklad 24

Po vynechání e-hran tam, kde to jde:

Příklad 24

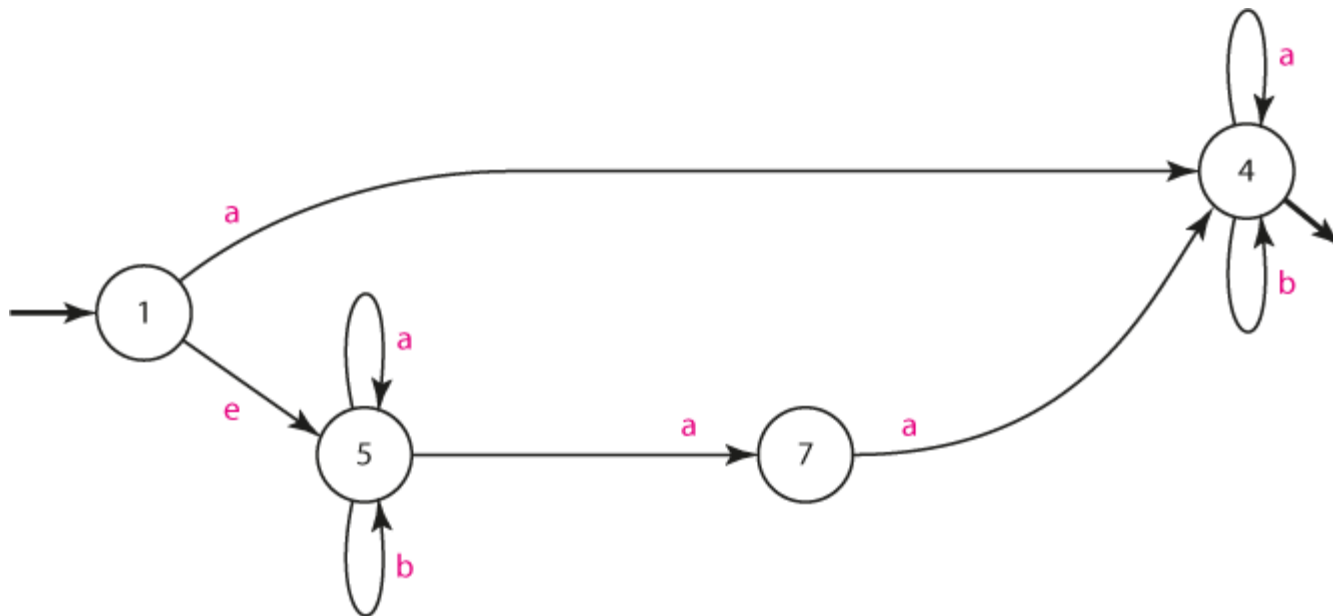
Další zjednodušení (intuitivní)

V nově vyznačené skupině automat setrvává jak vstupem a , tak vstupem b , a díky e -hranám je jedno, zda je koncový pouze stav 4, nebo i stavy 3 a 9.

Příklad 24

Po úpravě

Příklad 24

	a	b	e-následníci
→ 1	{4}	-	{1,5}
← 4	{4}	{4}	{4}
5	{5,7}	{5}	{5}
7	{4}	-	{7}

	a	b
→ {1,5}	{4,5,7}	{5}
← {4,5,7}	{4,5,7}	{4,5}
{5}	{5,7}	{5}
← {4,5}	{4,5,7}	{4,5}
← {5,7}	{4,5,7}	{5}

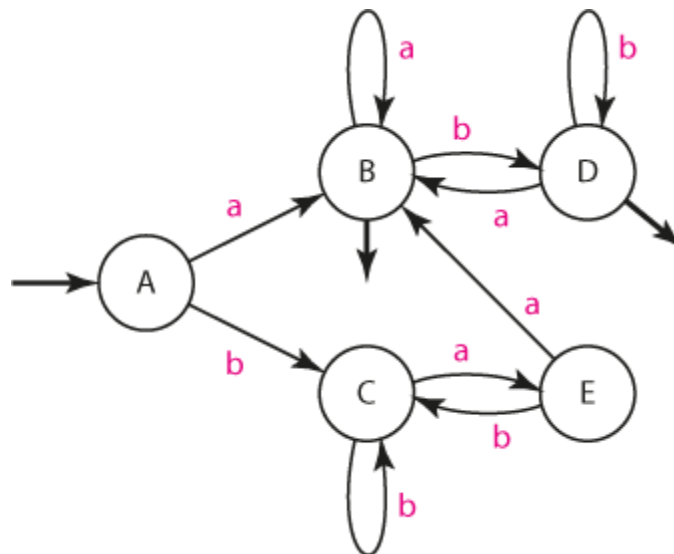
Příklad 24

	a	b
→ {1,5}	{4,5,7}	{5}
← {4,5,7}	{4,5,7}	{4,5}
{5}	{5,7}	{5}
← {4,5}	{4,5,7}	{4,5}
{5,7}	{4,5,7}	{5}

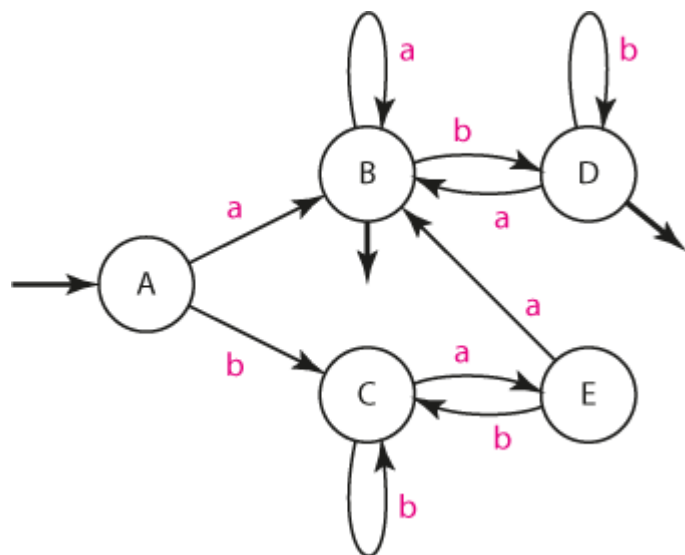
	a	b
→ A {1,5}	B {4,5,7}	C {5}
← B {4,5,7}	B {4,5,7}	D {4,5}
C {5}	E {5,7}	C {5}
← D {4,5}	B {4,5,7}	D {4,5}
E {5,7}	B {4,5,7}	C {5}

Příklad 24

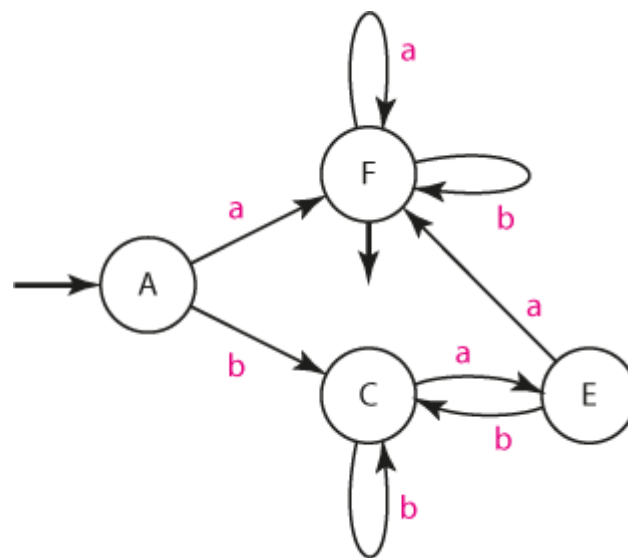
		a	b
→	A {1,5}	B {4,5,7}	C {5}
←	B {4,5,7}	B {4,5,7}	D {4,5}
	C {5}	E {5,7}	C {5}
←	D {4,5}	B {4,5,7}	D {4,5}
	E {5,7}	B {4,5,7}	C {5}

Příklad 24

Stavy B a D jsou ekvivalentní, lze ponechat jen jeden (přejmenován na F)

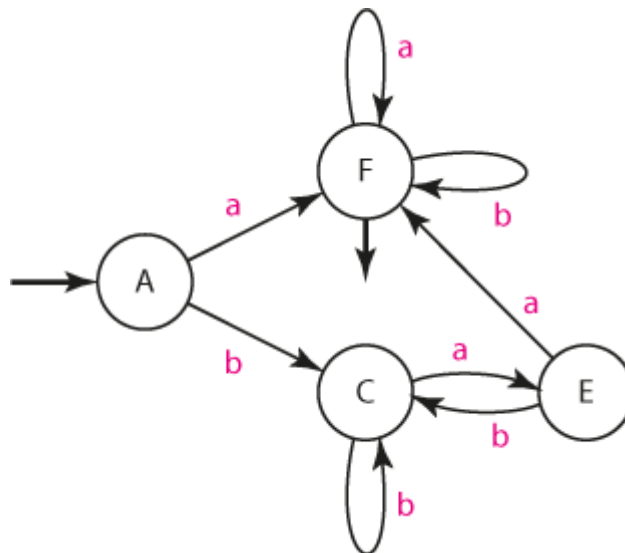

Příklad 24

$$a(a+b)^* + (a+b)^*aa(a+b)^*$$

Jaké řetězce jsou „ty správné“?

Začínají písmenem *a* a/nebo obsahují podřetězec *aa* .

Elementární příklady na teorii informace

Příklad 25

Zdroj zpráv produkuje znaky ze souboru $x=\{x_1, x_2, x_3, x_4\}$, přičemž pravděpodobnosti vyslání jednotlivých znaků jsou

$$p(x_1)=0.2, \quad p(x_2)=0.3, \quad p(x_3)=0.4, \quad p(x_4)=0.1$$

Vypočtete střední entropii zdroje, určete jeho redundanci.

Příklad 25

$$p(x_1)=0.2, p(x_2)=0.3, p(x_3)=0.4, p(x_4)=0.1$$

$$H(X) = - \sum_{i=1}^4 p(x_i) \log_2 p(x_i) = - \frac{1}{\log_{10} 2} \cdot \sum_{i=1}^4 p(x_i) \log_{10} p(x_i)$$

$$H(X) = - \frac{1}{\log 2} \cdot (0.2 \cdot \log 0.2 + 0.3 \cdot \log 0.3 + 0.4 \cdot \log 0.4 + 0.1 \cdot \log 0.1) =$$

$$= - \frac{1}{0.3010} \cdot (-0.1398 - 0.1568 - 0.1592 - 0.1000) = - \frac{1}{0.3010} \cdot (-0.5558) =$$

$$= \mathbf{1.8465 \text{ [bit]}}$$

Příklad 25

Pro střední neurčitost zdroje vždy platí:

$$0 \leq H(X) \leq \log_2 n \quad , \text{ kde } n \text{ je počet písmen zdroje}$$

Mezní hodnoty:

$H(X) = 0$ když má jedno písmeno p-st 1

$H(X) = \log_2 n$ když mají všechna písmena stejnou p-st

$$p(x_1)=0.2, p(x_2)=0.3, p(x_3)=0.4, p(x_4)=0.1 \quad 0 \leq H(X) \leq \log_2 4 = 2$$

$H(X) = \mathbf{1.8465 \text{ [bit]}}$ je „něco mezi“ (rozložení p-stí není rovnoměrné)

Příklad 25

Redundance (nadbytečnost) zdroje:

$$\rho = 1 - \frac{H(X)}{\max H(X)} = 1 - \frac{H(X)}{\log_2 n}$$

$$p(x_1)=0.2, p(x_2)=0.3, p(x_3)=0.4, p(x_4)=0.1 \quad H(X) = \mathbf{1.8465 \text{ [bit]}}$$

$$\rho = 1 - \frac{H(X)}{\log_2 n} = 1 - \frac{1.847}{\log_2 4} = 1 - \frac{1.847}{2} = \mathbf{0.0765}$$

Redundance je bezrozměrná veličina, lze ji vyjádřit v procentech.

Příklad 26

10000 šesticiferných čísel v desítkové soustavě
Kolik informace tabulka obsahuje?

Za předpokladu stejné p-sti všech číslic je neurčitost v každé desítkové cifře tabulky

$$H(X) = \log_2 10 \text{ [bit]}$$

Každá cifra tedy nese informaci

$$I(X) = H(X) = \log_2 10 \text{ [bit]}$$

Příklad 26

10000 šesticiferných čísel v desítkové soustavě

Každá cifra tedy nese informaci

$$I(X) = H(X) = \log_2 10 \text{ [bit]}$$

Jednotlivé číslice v tabulce považujeme za nezávislé $\Rightarrow$ informaci, kterou poskytují, můžeme sčítat. Číslic je v tabulce $n = 60.000$

Informace obsažená v tabulce:

$$I(\text{TAB}) = 60\,000 \cdot I(X) = 60\,000 \cdot \log_2 10 = 199\,315.69 \text{ [bit]}$$